

Glossary

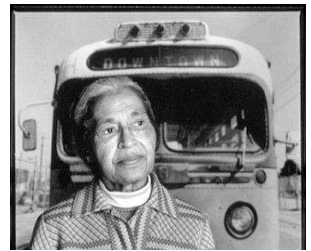
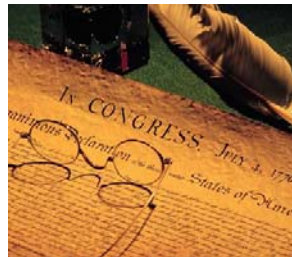

Intermediate School Level Social Studies Glossary

English / Slovak

Translation of Social Studies terms based on the Coursework for Social Studies Grades 6 to 8.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students

---

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and World Languages

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of The University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Rochester
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed.D.	Beechhurst
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Monticello
JUDITH CHIN, M.S. in Ed.	Little Neck
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S. in Ed., M.S. in Ed.	Morristown
CATHERINE COLLINS, R.N., N.P., B.S., M.S. in Ed., Ed.D.	Buffalo
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., C.A.S.	New Hempstead
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
ELIZABETH S. HAKANSON, A.S., M.S., C.A.S.	Syracuse
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
SUSAN W. MITTLER, B.S., M.S.	Ithaca

Commissioner of Education and President of The University

MARYELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH R. BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

Middle School Social Studies Glossary

ENGLISH	SLOVAK
A	
abolition	abolícia
abuses	zneužitie
acculturation	kultúrna asimilácia
adaptation	adaptácia
advantages	výhody
agrarian	agrárny; poľnohospodársky
Albany Plan of Union	plán únie z Albany
alien	cudzinec
alliance	spojenectvo
alliances	spojenectvá
Allied powers	Spojenecké mocnosti
amendment	dodatok
American Federation of Labor	Americká federácia práce
American Railway Union	Americké odbory železníc
American Revolution	Americká revolúcia
American system (Clay)	Americký systém (podľa Clay)
ancestors	predkovia
ancestors worship	uctievanie predkov
animism	animizmus
Annapolis Convention	Annapolská konvencia
anthropology	antropológia
Anti-Federalists	antifederalisti
appeasement	zmierovanie
apportionment	prideľovanie, rozdeľovanie
architectural drawings	architektonické výkresy
army	armáda
Articles of Confederation	Články konfederácie
artifacts	artefakty
assassination	atentát, vražda
assassinations	atentáty, vraždy
Assembly	Zhromaždenie
astronauts	astronauti
atomic bomb	atómová bomba
austerity	prísnosť, vojnová úspornosť
autonomy	autonómia
Axis powers	mocnosti Osi
Aztecs	Aztékovia
B	
baby boom	populačná explózia
banking	bankovníctvo
Berlin airlift	Berlínsky letecký most
Berlin Wall	Berlínsky múr
bicameral	dvojkomorový
bicameral legislature	dvojkomorové zákonodarstvo
blitzkrieg	blesková vojna

Middle School Social Studies Glossary

ENGLISH	SLOVAK
Bolshevik Revolution	Boľševická (Októbrová) revolúcia
bonds	cenné papiere
British North America Act	Zákon o britskej Severnej Amerike (Kanada)
Buddhism	budhizmus
business	podnikanie
business organization	obchodná organizácia
C	
Camp David Accord	Dohoda z Camp Davidu
campaign	kampaň
Canada	Kanada
Canadian Bill of Rights	Kanadská listina práv
canal	kanál
Caribbean	Karibik
categories	kategórie
Catholics	katolíci
census reports	správy o sčítaní obyvateľstva
Central America	Stredná Amerika
characteristics	vlastnosti
checks and balances	systém vzájomnej kontroly a vyváženia medzi zložkami moci
chemical warfare	chemická vojna
child labor	detská práca
Christianity	kresťanstvo
chronological order	chronologické poradie
chronology	chronológia
civil service	štátna služba, správa
civil war	občianska vojna
clan	klan
Cold War	Studená vojna
collapse	kolaps
commerce	obchod
Common good	verejné dobro
communism	komunizmus
communist nations	komunistické národy
competition	súťaž
compromise	kompromis
Compromise of 1850	Kompromis roku 1850
Confucianism	konfucianizmus
conscription	branná povinnosť, odvod
Conservation Day	deň zachovania
Constitutional Amendments	dodatky ústavy
Constitutional Convention	ústavodarné zhromaždenie
construction	stavebníctvo
consumer society	konzumná spoločnosť
consumption	spotreba, konzum
containment	obmedzenie, obmedzovanie

Middle School Social Studies Glossary

ENGLISH	SLOVAK
continental congress	kontinentálny kongres
convention	konvencia, zhromaždenie
cooperation	spolupráca
corruption	korupcia
cotton	bavlna
court cases	súdne spory
credit	úver
Cuban missile crisis	Kubánska raketová kríza
cultural diffusion	kultúrna difúzia
cultural diversity	kultúrna rozmanitosť
cultural identity	kultúrna identita
cultural patterns	kultúrne vzory
cultural understanding	kultúrne porozumenie
currency	mena
D	
debate	diskusia
Democratic Party	Demokratická strana
democratic society	demokratická spoločnosť
depression	kríza, depresia
depressions	krízy, depresie
deregulation	deregulácia
direct election of Senators	priama voľba senátorov
direct versus indirect election	priama v. nepriama voľba
disabled	postihnutý
disadvantages	nevýhody
disarmament	odzbrojenie
discrimination	diskriminácia
diseases	choroby
doctrine	doktrína
domestic	domáci, vnútroštátny
Domestic policy	domáca politika
draft riots	nepokoje pri odvodoch brancov
Dust Bowl	obdobie piesočných búrok v 30. rokoch v oblastiach amerických a kanadských prérií
E	
Eastern Hemisphere	Východná pologuľa
economic development	hospodársky rozvoj
Economies (traditional, command, market, and mixed)	ekonomiky (tradičná, príkazová, trhová a zmiešaná ekonomika)
elastic clause	pružná klauzula
electoral	volebný
emancipation	emancipácia
Emancipation Proclamation	Vyhlásenie emancipácie
Embargo Act	Zákon na uvalenie embarga
emergence	výstup
empathy	empatia

Middle School Social Studies Glossary

ENGLISH	SLOVAK
F	
fact / opinion	fakt/názor
famine	hladomor, hlad
Far West	ďaleký západ
farmer	farmár
fauna	fauna
federal	federálny
“federal” (“national”) government	„federálna“ („národná“) vláda
Federal Reserve Act	Zákon o federálnej rezerve
federal system	federálny systém
federal union	federálna únia
Federalism	federalizmus
Federalist Papers	Listy federalistov
Federalists	federalisti
Filipinos	Filipínci
financial institutions	finančné inštitúcie
First Continental Congress	Prvý kontinentálny kongres
flora	flóra, rastlinstvo
foreign	zahraničný
foreign aid	zahraničná pomoc
foreign markets	zahraničné trhy
foreign policy	zahraničná politika
foreign trade	zahraničný obchod
Fort Sumter	pevnosť Fort Sumter
Fourteen Points	Štrnásť bodov
franchise	volebné právo
freedom trail	cestička slobody
French and Indian War	Francúzska a indiánska vojna
French Revolution	Veľká francúzska revolúcia
French-Canadian	Francúzski Kanadania
frontier	pohraničie
fugitive slave laws	zákony o otrokoch na úteku
G	
gender	pohlavie
genocide	genocída
global economy	svetové hospodárstvo
“Good Neighbor Policy”	„politika dobrého susedstva“
graduated income tax	progresívna daň z príjmu
Grange	statok, združenie poľnohospodárov v roku 1867, ktoré sponzorovalo spoločenské aktivity, komunitné služby a politický lobing
Great Britain	Veľká Británia
Great Compromise	Veľký kompromis
Greece	Grécko
grids	mriežky, sieť

Middle School Social Studies Glossary

H	
Harlem Renaissance	Harlemská renesancia
Haymarket Riot	Haymarketský masaker
heroes	hrdinovia
heroines	hrdinky
Hinduism	hinduizmus
historian	historik
historical analysis	historická analýza
historical development	historický vývoj
holocaust	holokaust
human dignity	ľudská dôstojnosť
human rights violations	porušenia ľudských práv
I	
identity	identita
illustrate	ilustrovať
impact	vplyv
impacts	vplyvy
impeachment	proces zbavenia úradu funkcionára
imperialism	imperializmus
imperialist	imperialistický
incarceration	uväznenie
Incas	Inkovia
income	príjem
income tax	daň z príjmu
India	India
indigenous development	rozvoj pôvodného obyvateľstva
industrial	priemyselný
industrial power	priemyselná mocnosť
Industrial Revolution	priemyselná revolúcia
Industrial Workers of the World	Priemyselní robotníci sveta
inflation	inflácia
initiative	iniciatíva
institution	inštitúcia
integrity	integrita
interactions	interakcie
international	medzinárodné
internment	internovanie, zadržanie
interrelationships	vzájomné vzťahy
interstate	medzištátny
interstate commerce	medzištátny obchod
interstate highway system	system medzištátnych diaľnic
intervention	intervencia
intolerance	neznášanlivosť
investments	investície
involvement	zapojenie
Irish	Íri
Islam	islam

Middle School Social Studies Glossary

isolation	izolácia
isolationism	izolacionizmus
Italy	Taliansko
J	
Japanese	Japonci
Japanese-Americans	Američania japonského pôvodu
Jews	Židia
Judaism	judaizmus
Judicial review	súdne preskúmanie
justice	spravodlivosť
K	
Kansas-Nebraska Act	zákon Kansas-Nebraska
Kellogg-Briand Pact	Briandov-Kelloggov pakt
kinship	príbuzenstvo
Knights of Labor	odborový zväz v USA v 19. storočí
Korean War	Kórejská vojna
L	
labor markets	trhy práce
labor union	odborový zväz
land bridge	zemská šija
Land Ordinance of 1785	system odkupovania pozemkov v USA (1785)
Latin America	Latinská Amerika
latitude	zemepisná šírka
League of Nations	Spoločnosť národov
legislation	zákonodarstvo
legislature	zákonodarný orgán, legislatíva
leisure activities	voľnočasové aktivity
life expectancy	priemerná dĺžka života
limited government	obmedzená vláda
Lincoln-Douglas debate	Lincoln-Douglasova diskusia
literature	literatúra
longitude	zemepisná dĺžka
Louisiana Purchase	Kúpa Louisiany
loyalists	lojalisti, prívrženci britskej koruny
M	
Manhattan Project	Projekt Manhattan
Manifest Destiny	Zjavné predurčenie
majority rule	princíp väčšiny
manufactured goods	vyrobené tovary
manufacturing	priemyselná výroba
Marshall Plan	Marshallov plán
Mayas	Mayovia
Mayflower Compact	Mayflowerská zmluva
Memorial Day	pamätný deň
mercantilism	merkantilizmus
Mexican War	Mexická vojna
Mexicans	Mexičania

Middle School Social Studies Glossary

Middle Ages	stredovek
middle class	stredná trieda, meštiactvo
Midwest	Stredozápad
military	armáda
minorities	menšiny
minority	menšina, minorita
Missouri Compromise	Missourijský kompromis
Mobile society	mobilná spoločnosť
mobilization	mobilizácia
Monroe Doctrine	Monroeova doktrína
monuments	monumenty
Muckrakers	investigatívni novinári, doslovný preklad „kydači hnoja“
N	
NAACP	NAACP (Národná asociácia pre zvýhodňovanie farebných ľudí)
NAFTA	NAFTA (Severoamerická dohoda o voľnom obchode)
narratives	rozprávania, príbehy
national	národný
national origins	pôvody národa
nationalism	nacionalizmus, vlastenectvo
Native American Indians	Indiáni (pôvodní obyvatelia Ameriky)
NATO	NATO
natural boundaries	prírodné hranice
natural resources	prírodné zdroje
naturalization	naturalizácia
navigation	navigácia
navy	námorníctvo
Nazi Germany	nacistické Nemecko
Nazi Holocaust	nacistický holokaust
Neolithic Revolution	neolitická revolúcia
neutrality	neutralita
New Deal	Nový údel
newspapers	noviny, tlač
noninterference (“laissez-faire”)	nezasahovanie („laissez-faire“)
“normalcy”	normálny stav
Northwest Ordinance	Nariadenie o severozápade
nuclear	nukleárny
nuclear families	základné (nukleárne) rodiny
nuclear family	základná (nukleárna) rodina
nullification	anulovanie
O	
oil	ropa
Open Door Policy	politika otvorených dverí
opportunity costs	náklady príležitostí
oppression	útlak
oral histories	ústna história
ordinance	nariadenie
Oregon Territory	Územie Oregonu

Middle School Social Studies Glossary

overpopulation	preľudnenie
P	
Panama Canal	Panamský prieplav
Parliament	parlament
patriots	patrioti, vlastenci
Patroonship system	system patrónstva
peace	mier
peacekeeping	udržiavanie mieru
perceptions	vnímanie, chápanie
periodization's	periodizácia
persecution	prenasledovanie
Persian Gulf War	Vojna v Perzskom zálive
perspective	perspektíva
pioneers	priekopníci
plantation	plantáž
plantation system	system plantáží
pledge of allegiance	sľub vernosti
policy	politika, zásady
political boundaries	politické hranice
political parties	politické strany
political power	politická moc
politics	politika
popular vote	všeľudové hlasovanie
Populist movement	populistické hnutie
postwar	povojnový
Poughkeepsie Convention	Konvencia z Poughkeepsie
poverty	chudoba
preamble	preambula
precedent	precedens
Preindustrial Age	predindustriálna éra
President's cabinet	vládny kabinet
primary elections	primárne voľby
primary sources	primárne zdroje
principles	princípy
privileges	privilégia
proclamation	vyhlásenie
productivity	produktivita
profit	zisk
progressive	progresívny
Progressive leaders	progresívni vodcovia
prohibition	prohibícia
propaganda	propaganda
prosperity	prosperita
protests	protesty
psychology	psychológia
Puritans	puritáni
pursuit of happiness	úsilie o šťastný život

Middle School Social Studies Glossary

Q	
Quakers	kvakeri
Quebec Act	zákon z roku 1774 stanovujúci postupy správy provincie Quebec
Quota Act	Zákon o kvótach
R	
racial	rasový
racial discrimination	rasová diskriminácia
racism	rasizmus
railroads	železnice
ratification	ratifikácia
rationing	prídellový systém
recall	odvolať, vypovedať
recall election	odvolanie voľbou
reconstruction	rekonštrukcia
reductions	redukcie, znižovanie
referendum	referendum
reform	reformovať
reform movement	reformné hnutie
regulation	regulácia
reliability	spoľahlivosť
relief	poskytovanie pomoci
Renaissance	renesancia
reparation	reparácia, odškodnenie
reparations	reparácie, odškodnenia
representation	zastúpenie
repression	potlačenie, represia
“Republican” government	„republikánska“ vláda
Republican Party	Republikánska strana
resignation	rezignácia, odstúpenie
restrict	obmedziť
Rights of the minority	menšinové práva
river civilizations (Mesopotamia, Egypt, China, Indus Valley)	riečne civilizácie (Mezopotámia, Egypt, Čína, povodie rieky Indus)
Rome	Rím
Roosevelt Corollary	Rooseveltovej dodatok
Roosevelt’s Executive Order 8802	Rooseveltovo nariadenie prezidenta č. 8802
Roosevelt’s Treaty of Portsmouth	Rooseveltova Portsmouthská zmluva
S	
scandals	aféry
scholars	učenci
scientific	vedecký
sculpture	socha
secession	secesia, odtrhnutie
Second Continental Congress	Druhý kontinentálny kongres
secondary sources	sekundárne zdroje
sectional	čiasťkový

Middle School Social Studies Glossary

sedition	podnecovanie k vzbure, protištátna činnosť
Sedition Act of 1918	Zákon o protištátnej činnosti 1918
segregation	segregácia
self-government	samospráva, autonómia
Senate	Senát
separation of powers	deľba moci
separatism	separatizmus
settlement houses	domovy (inštitúcie) poskytujúce sociálne služby a vzdelávanie prisťahovaným robotníkom
sharecropping	system árend
Shay's Rebellion	Shaysovo povstanie
shelter	úkryt
Sherman Antitrust Act	Shermanov protimonopolný zákon
significance	význam, dôležitosť
skilled workers	kvalifikovaní robotníci
social commentary	sociálny komentár
social sciences (anthropology, economics, geography, history, political science, psychology and sociology)	spoločenské vedy (antropológia, ekonómia, zemepis, história, politológia, psychológia a sociológia)
social scientific method	spoločenská vedecká metóda
social security	sociálne zabezpečenie
socialism	socializmus
Socialist Party	Socialistická strana
sociology	sociológia
soup kitchen	výdajňa jedál
Southwest	Juhozápad
Soviet Union	Sovietsky zväz
Spanish-American War	Španielsko-americká vojna
spatial organization	priestorové usporiadanie
sphere of influence	oblasť vplyvu
spiritual beliefs	duchovná viera
"spoils system"	system stranického obsadzovania úradov
Stamp Act	Kolkový zákon
standard of living	životná úroveň
state's rights	práva štátu
states' rights	práva štátov
status quo	status quo, súčasný stav
statutes	stanovy
steel	ocel
stock market	akciový trh
stock market crash	pád akciového trhu
strategy	stratégia
sub-Saharan Africa	subsaharská Afrika
suffrage	volebné právo
Supreme Court decision	rozhodnutie najvyššieho súdu
T	
Tammany Hall	Tammany Hall (organizácia)
tariff	tarifa, clo, sadzba
tariffs	tarify, clá, sadzby

Middle School Social Studies Glossary

tax	daň
temperance	abstinencia
territorial expansion	územná expanzia
territory	územie
three-fifths compromise	trojpäťtinová dohoda
timeframes	časové rámce
totalitarian	totalitný
totalitarian societies	totalitné spoločnosti
Townsend Plan	Townsendov plán
trade	obchod
Treaties (Citizen Genet, Jay and Pinckney)	Zmluvy (Občan Genet, Jay a Pinckney)
treaty	dohoda, zmluva
trends	trendy
triangular trade	trojstranný obchod
tribe	kmeň
Truman Doctrine	Trumanova doktrína
trust	trust
trusts	trusty
Tweed Ring	spoločenstvo Tweed Ring
U	
underground railroad	podzemná železnica
unemployment	nezamestnanosť
Union	Únia
unionize	zjednocovať v odboroch
United Nations	Organizácia spojených národov
United Nations Universal Declaration of Human Rights	Všeobecná deklarácia ľudských práv OSN
V	
Versailles Treaty	Versaillská zmluva
Veterans Day	Deň veteránov
veto	veto
Vietnam War	Vojna vo Vietname
village	dedina
W	
wage	mzda
wages	mzdy
Wagner Act	pracovný zákon z roku 1935
War Bonds	vojnové obligácie
War of 1812	Britsko-americká vojna (1812)
Warsaw Pact	Varšavská zmluva
waterway	plavebná cesta, odtokový kanál
Western Hemisphere	Západná pologuľa
westward expansion	expanzia na západ
westward migration	migrácia na západ
Whiskey Rebellion	povstanie v roku 1791
white collar	úradník
white collar employees	úradníci
women's rights	práva žien

Middle School Social Studies Glossary

women' suffrage	volebné právo žien
workforce	pracovná sila
working conditions	pracovné podmienky
Works Progress Administration	americký úrad v 30. rokoch 20. storočia, ktorý koordinoval verejné práce
World Court	Medzinárodný súdny dvor
world power	svetová veľmoc
World War I	1. svetová vojna
World War II	2. svetová vojna
worldviews	svetonázory
Y	
Yalta Conference	Jaltská konferencia
"yellow journalism"	žltý (bulvárny) žurnalizmus